

OBSAH

Seznam zkratk	9
1 Obecné předpoklady rozvoje venkovských oblastí	11
2 Venkovský prostor v globální dimenzi	13
2.1 Globální vlivy na lokální úroveň v historické perspektivě	13
2.2 Efekty globalizace	18
2.2.1 Obecné dopady globalizace	19
2.2.2 Tržní efekty globalizace	20
2.2.3 Globalizace a vytváření nových vazeb	23
2.2.4 Globalizace a nové formy prosazování idejí a zájmů	24
2.2.5 Globalizace a pozice místních úrovní	24
2.3 Venkov, urbanizace a trvalá udržitelnost	26
2.4 Teritoriální konkurenceschopnost	28
2.4.1 Ekonomická konkurenceschopnost	29
2.4.2 Sociální konkurenceschopnost	31
2.4.3 Environmentální konkurenceschopnost	31
2.4.4 Globální konkurenceschopnost	32
3 Vymezení venkovských oblastí	33
3.1 Vymezení regionů	33
3.2 Regiony NUTS	34
3.3 Metodologie OECD	36
4 Evoluce přístupů k řešení problematiky evropského venkovského prostoru	39
4.1 Evropské zemědělství v poválečném období	39
4.1.1 Římské smlouvy a zemědělská politika	43
4.1.2 Vznik společné zemědělské politiky	45
4.1.3 Principy společné zemědělské politiky	47
4.1.4 Problematika venkovského prostoru v počátcích budování společné zemědělské politiky	48
4.1.5 Evropský zemědělský záruční a orientační fond	49
4.2 Počátky diferencovaného přístupu	50
4.2.1 Úspěch tržních opatření	50
4.2.2 Plán strukturálních změn	51
4.2.3 Regionální přístup	54

4.2.4	Agroenvironmentální opatření	56
4.2.5	Jednotný evropský akt	56
4.2.6	Reforma regionální politiky	57
4.2.7	Změna v přístupu k evropským venkovským regionům	62
4.2.8	Iniciativy Společenství	63
4.3	Změny přelomu 80. a 90. let 20. století	64
4.3.1	McSharryho reforma	65
4.3.2	Rozšíření záběru společné zemědělské politiky	69
4.3.3	Podpora ekonomicky slabším zemím prostřednictvím Fondu soudržnosti	70
4.3.4	Posilování strukturálního přístupu v období let 1994–1999	71
4.3.5	Nové přístupy k zemědělství a venkovu v 90. letech	74
4.3.6	Corkska deklarace	75
4.3.7	Rozvoj zemědělství a venkova v Amsterodamské smlouvě	78
4.4	Nové přístupy z přelomu tisíciletí – Agenda 2000	80
4.4.1	Reforma strukturální politiky v Agendě 2000	81
4.4.2	Reforma společné zemědělské politiky v Agendě 2000	84
4.4.3	Agenda 2000 a rozvoj venkova v kandidátských zemích	88
4.5	Reforma společné zemědělské politiky z roku 2003	89
4.6	Orientace na rozvoj venkova po roce 2000	92
4.6.1	Evropský venkovský prostor a summit v Göteborgu	92
4.6.2	Principy politiky rozvoje venkova v Salzburské deklaraci	92
5	Regionální přístup pro období let 2007–2013	95
5.1	Změny v regionálním přístupu v období let 2007–2013	95
5.2	Rozvoj venkova a politika hospodářské a sociální soudržnosti v České republice	100
5.2.1	Operační programy v rámci cíle Konvergence	100
5.2.2	Využitelnost operačních programů cíle Konvergence pro venkov	101
5.2.3	Operační programy v rámci cíle Evropská územní spolupráce	104
6	Politika rozvoje venkova pro období let 2007–2013 a situace v evropském venkovském prostoru	106
6.1	Charakteristika venkovského prostoru EU pro potřeby politiky rozvoje venkova	106
6.1.1	Postavení evropského venkovského prostoru vzhledem k potřebám rozvoje pro období let 2007–2013	107
6.1.2	Sociálně-ekonomická situace ve venkovských oblastech a zemědělství	109

6.1.2.1	Vybrané sociálně-ekonomické rysy venkovských oblastí EU	109
6.1.2.2	Význam primárního sektoru ve venkovských oblastech	111
6.1.2.3	Sociálně-ekonomická situace v zemědělství EU	113
6.1.2.4	Sociálně-ekonomická situace v potravinářském průmyslu	118
6.1.2.5	Sociálně-ekonomická situace v lesnictví	119
6.1.3	Životní prostředí	119
6.1.4	Diverzifikace a kvalita života ve venkovských oblastech	123
6.2	Pojetí rozvoje venkova pro období let 2007–2013	126
6.2.1	Zaměření politiky rozvoje venkova pro období let 2007–2013	127
6.2.2	Hodnocení stavu a pokroku v oblasti rozvoje venkova	130
6.3	Zaměření a finanční rámec rozvojových os	130
6.3.1	Osa 1: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	130
6.3.1.1	Opatření osy 1	130
6.3.1.2	Alokace prostředků na osu 1	132
6.3.2	Osa 2: Zlepšování životního prostředí a krajiny	134
6.3.2.1	Opatření osy 2	134
6.3.2.2	Alokace prostředků na osu 2	135
6.3.3	Osa 3: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	137
6.3.3.1	Opatření osy 3	137
6.3.3.2	Alokace prostředků na osu 3	137
6.3.4	Osa 4: LEADER	138
6.3.4.1	Opatření osy 4	138
6.4	Alokace prostředků EAFRD v České republice	139
6.4.1.1	Opatření osy 1 v České republice	140
6.4.1.2	Opatření osy 2 v České republice	140
6.4.1.3	Opatření osy 3 v České republice	141
6.4.1.4	Opatření osy 4 v České republice	142
7	Integrovaný přístup k rozvoji venkova LEADER	143
7.1	LEADER I	143
7.1.1	Charakteristika iniciativy LEADER I	143
7.1.2	Opatření v rámci iniciativy LEADER I a jejich dopad	145
7.2	LEADER II	147
7.2.1	Charakteristika iniciativy LEADER II	147
7.2.2	Opatření v rámci iniciativy LEADER II a jejich dopad	149

7.3	LEADER+	151
7.3.1	Charakteristika iniciativy LEADER+	151
7.3.2	Důsledky iniciativy LEADER+ na rozvoj venkova	155
7.3.3	Souhrnné zhodnocení	155
7.4	LEADER 2007–2013	157
8	Uplatňování politiky rozvoje venkova v ČR a v Německu	159
8.1	Přístupy k alokaci prostředků EAFRD v ČR a v Německu	159
8.1.1	Předpokládaná alokace disponibilních prostředků EAFRD v SRN a ČR	159
8.1.2	Význam optimální alokace prostředků EAFRD	163
8.2	Srovnání přístupů k rozvoji venkova v ČR a Braniborsku v období let 2007–2013	164
8.2.1	Relevantnost srovnání spolkové republiky Braniborsko a České republiky	164
8.2.2	Charakteristika spolkové země Braniborsko	165
8.2.3	Finanční prostředky EAFRD v ČR a Braniborsku	168
8.2.4	Strategie alokace prostředků EAFRD mezi osy v Braniborsku a České republice	170
8.2.4.1	Osa 1: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	170
8.2.4.2	Osa 2: Zlepšování životního prostředí a krajiny ...	174
8.2.4.3	Osa 3: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	175
8.2.4.4	Osa 4: Leader	179
8.3	Příklad integrovaného rozvoje venkova	181
8.3.1	Využití integrovaného přístupu metodou LEADER v Braniborsku	181
8.3.2	Místní akční skupina Spreewaldverein	181
8.3.3	Region Spreewald v období let 2007–2013	187
9	Shrnutí	191
	Souhrn / Summary	194
	Seznam tabulek	195
	Seznam grafů	197
	Literatura	199
	Rejstřík	205